

Aan : De gemeenteraad
Datum : 5 december 2023
Onderwerp : Voortgang ontwikkelingen rondom TataSteel december 2023
Van : Het college
Openbaar : Ja
Documentkenmerk : D-110195
Zaakkenmerk : Z-23-185832
Aantal bijlage(n) : 1

Gelet op de ontwikkelingen die in de afgelopen maanden hebben plaatsgevonden willen u met deze memo op hoofdlijnen informeren over de voortgang van verschillende activiteiten en processen rondom Tata Steel Nederland ter verbetering van de leefomgevingskwaliteit en de gezondheid van onze inwoners.

RIVM onderzoek “De bijdrage van Tata Steel Nederland (TSN) aan de gezondheidsrisico’s van omwonenden en de kwaliteit van de leefomgeving”:

In opdracht van het ministerie van I en W heeft het RIVM bovengenoemd onderzoek uitgevoerd. Op 25 september 2023 is in het Telstar Stadion in Velsen een informatieavond georganiseerd waar het RIVM een toelichting heeft gegeven op het rapport. Omdat het RIVM geen normatieve uitspraken doet (behoudens een vergelijking van gemeten luchtwaarden met WHO advieswaarden uit 2021) heeft de staatssecretaris van I en W besloten een expertgroep op te richten die haar onafhankelijk gaat adviseren over het gezondheidsvraagstuk in de IJmond. Naar verwachting zal deze expertgroep in het eerste kwartaal van 2024 haar advies aan de staatssecretaris uitbrengen. Uw raad is in september met een raadsbrief op hoofdlijnen geïnformeerd over het rapport en u heeft een link naar het complete rapport ontvangen.

Voor de volledigheid onderstaand de belangrijkste conclusies uit het RIVM rapport:

Emissies:

- In het onderzoek is gerekend met emissies van PAK, Lood en fijn stof PM 2,5 en PM 10 voor het jaar 2019; voor stikstofdioxide (NO₂) is gerekend met invoer van bronnen in de categorieën basismetaleen en industrie die praktisch geheel bronnen van Tata Steel zijn;
- De door de GGD Amsterdam gemeten concentraties (meetnet IJmond) zijn als leidend beschouwd;
- In Wijk aan Zee komen de hoogste concentraties van de hierboven genoemde stoffen afkomstig van het TSN terrein voor. De concentraties nemen af met de afstand tot het TSN terrein;
- De emissie van stoffen van het TSN terrein treedt op door continue emissies en door specifieke voorvallen of incidenten met kortdurende pluimen, stofwolken of grafietregens tot gevolg;

Gezondheidsrisico’s en weging naar ziektelast:

- De blootstelling aan fijn stof en NO₂ van emissies van het TSN terrein leidt tot een berekende levensduurverkorting van 2,5 maand in Wijk aan Zee. Dit risico neemt af met de afstand tot het TSN terrein.

- Ongeveer 4% van de jaarlijkse nieuwe gevallen van longkanker in Wijk aan Zee is toe te schrijven aan blootstelling door fijn stof en PAK emissies van het TSN terrein. Dit risico neemt af met de afstand tot het terrein;
- Voor de blootstelling aan PAK van het TSN terrein via ingestie en huidopname van stof zijn risico's voor de sommatie van zeven typen kanker berekend.
In Wijk aan Zee is 0,0003% van de totale jaarlijkse nieuwe gevallen van deze zeven Kankertypen toe te schrijven aan de depositie van PAK emissies van het TSN terrein.
- Ongeveer 3% van de jaarlijkse nieuwe gevallen van astma onder kinderen en adolescenten in Wijk aan Zee is toe te schrijven aan de blootstelling aan de industriële bijdrage aan NO₂. Het neemt af met de afstand tot het Tata Steel terrein.
- De neurologische schade, uitgedrukt in afname van IQ, door loodblootstelling van emissies van het TSN terrein is het grootst in Beverwijk met 0,2 IQ puntverlies. Dit neemt naarmate de afstand tot het terrein groter wordt af.
- Risico's op vervroegd sterven door kortdurende hoge blootstellingen aan fijn stof en NO₂ zijn het hoogst in IJmuiden met een extra risico in ordegrrootte van 125 acute overlijdens per miljoen blootgestelden per jaar. In Wijk aan Zee zijn dit 113 acute overlijdens per miljoen blootgestelden per jaar.
- Risico's voor spoedopname in het ziekenhuis voor astma en kortdurende hoge blootstellingen aan fijn stof en NO₂ zijn e hoogst in IJmuiden met een extra risico in de ordegrrootte van 21 extra opnamen per miljoen blootgestelden per jaar. Voor Wijk aan zee zijn dit 19 extra opnamen per miljoen blootgestelden per jaar.

Conclusies:

- In alle woonclusters in de IJmond zorgen emissies vanaf het TSN-terrein van fijnstof, NO₂, PAK en lood voor additionele blootstelling;
- Een groot deel van de inwoners ervaart (ernstige) hinder door stof, geur en geluid, evenals slaapverstoring en zorgen over gezondheid;
- De uitstoot afkomstig van het TSN terrein brengt aantoonbare gezondheidsrisico's met zich mee;
- De meeste gezondheidswinst is te bereiken door het verminderen van:
  - hinder, stank, geluid en stof;
  - de uitstoot van fijnstof en stikstofdioxiden;
  - ook de uitstoot van PAK en metalen.

Het rapport van het RIVM richt zich voornamelijk op bijdrage van de bronnen gelegen op het Tata Steel terrein; Uit het rapport blijkt dat ook andere bronnen een substantiële bijdrage leveren. De IJmond gemeenten hebben in 2021 – 2025 het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit opgesteld dat vooral is gericht op het terugdringen van emissies van deze bronnen. In overleg met het RIVM zal worden bekeken of het rapport aanleiding vormt om het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit aan te scherpen.

Ontwikkelingen op het gebied van vergunningverlening en toezicht in de afgelopen maanden:

- De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) heeft Tata Steel een vergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een actief koolfilter bij de Kookgasfabriek 1 (KGF1). Hiermee kan Tata Steel aan de aangescherpte norm voldoen als het gaat om uitstoot van zwaveldioxide (SO₂) bij de KGF1.
- De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) breidt het cameratoezicht op de Kookgasfabrieken van Tata Steel uit met een tweede camera. Deze camera is eind oktober geplaatst op het Stadhuis van Velsen en is gericht op Kookgasfabriek
- De ODNZKG heeft vanwege de vele meldingen en ongewone voorvallen de Kookgasfabrieken onder verscherpt toezicht geplaatst. De ODNZKG onderzoekt de juridische haalbaarheid voor het mogelijk intrekken van de vergunning deze fabrieken.

Roadmap+

Eind 2021 publiceerde Tata Steel een Roadmap+. Daarin staat een pakket aan maatregelen, die het bedrijf dit jaar en komende jaren wil realiseren om emissies en door omwonenden ervaren overlast te verminderen. Een groot deel van de Roadmap+ is inmiddels verankerd in een vergunning of een vergunningaanvraag. Daarmee zijn of worden maatregelen ook juridisch afdwingbaar.

Actueel is de bouw die momenteel plaatsvindt van een ontstoffingsinstallatie bij de pelletfabriek. Bij dezelfde pelletfabriek zal in 2025 ook worden begonnen met de bouw van een denox installatie.

Recent is een bouwvergunning verleend voor de aanleg van een windvanger. De windvanger heeft een lengte van 1 kilometer en is 18 meter hoog en is voor een groot deel gesitueerd aan de Reijndersweg. De windvanger moet er voor zorgen dat er minder stofverspreiding vanuit de open opslagen van grondstoffen plaatsvindt.

Heraclless-Groen Staal – IJmondiale raadsinformatiebijeenkomst 6 december 2023:

Nadat een eerste fase planvorming en participatie voor de transitie naar groen staal door Tata Steel was afgerond, was de verwachting dat voor de zomer 2023 Tata Steel haar gedetailleerde plannen voor deze fase zou presenteren. Tata Steel heeft naar eigen zeggen vanwege slechte marktomstandigheden, energiecrisis en de stikstofproblematiek een andere keuze gemaakt voor de 1^e fase productie van groen staal dan men in eerste instantie in het participatieproces heeft ingezet.

Op 3 november 2023 heeft Tata Steel haar nieuwe plannen voor verduurzaming van haar productieproces aan de minister van EZK overhandigd. Op 7 november 2023 heeft Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Holland een Gewijzigde Notitie Voornemen projectbesluit Heraclless-Groen Staal vastgesteld. Op basis hiervan zal een door Tata Steel aanvullende participatieperiode plaatsvinden van 8 november tot 8 december 2023.

Tata Steel zal haar plannen in de IJmondiale raadsinformatiebijeenkomst van 6 december 2023 nader aan u toelichten.

Brief aan de fractievoorzitters in de nieuwe 2^e Kamer, (in)formateurs en adviseurs van de Minister van EZK:

Wij streven naar een zo gezond mogelijke leefomgeving in de IJmond. Het is belangrijk dat de vervuiling en hinder zo snel mogelijk vermindert, de staalindustrie in de IJmond zo snel mogelijk vergroent en verduurzaamt en de meest vervuilende fabrieken (zoals Kookgasfabriek 2) zo snel mogelijk sluiten. Wij vragen aandacht voor deze transitie en roepen het Rijk op om zo spoedig mogelijk te komen tot maatwerkafspraken over de verduurzaming en de financiële steun van de

Rijksoverheid daarvoor. Wij pleiten voor heldere gezondheidskundige beschermdoelen en het vastleggen hiervan. Naast de transitie van Tata Steel staat onze regio voor andere grote uitdagingen zoals de energietransitie en de ontwikkeling van een nieuwe energie-infrastructuur.

In bijgaande brief roepen wij het Rijk op om door te pakken met de transitie van Tata Steel en door te pakken met de transitie van de IJmondregio. Wij staan voor gezond wonen in de IJmond en weer trots te zijn op wat we maken. Wij kunnen dit echter niet alleen realiseren en hebben de steun van het Rijk hard nodig.

Bijlage(n):

- Brief aan de fractievoorzitters in de nieuwe Tweede Kamer, (in)formateurs en adviseurs van de Minister van EZK: (D-110199)